

Súd: Najvyšší súd SR
Spisová značka: 4To/15/2015
Identifikačné číslo spisu: 9515100190
Dátum vydania rozhodnutia: 01.03.2016
Meno a priezvisko: JUDr. Pavol Farkaš
Funkcia: sudca
ECLI: ECLI:SK:NSSR:2016:9515100190.1

UZNESENIE

Najvyšší súd Slovenskej republiky v senáte zloženom z predsedu senátu JUDr. Pavla Farkaša a sudcov JUDr. Martina Piovartsyho a JUDr. Gabriely Šimonovej na verejnom zasadnutí konanom dňa 1. marca 2016 v Bratislave, v trestnej veci proti obžalovanému E. Y. pre obzvlášť závažný zločin vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., o odvolaní obžalovaného a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky proti rozsudku Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica zo dňa 12. novembra 2015, sp. zn. BB-4T 40/2015 takto

rozhodol:

Podľa § 319 Tr. por. odvolania obžalovaného E. Y. a prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky sa z a m i e t a j ú.

Odôvodnenie

Napadnutým rozsudkom Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica bol obžalovaný E. Y. uznaný za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., na tom skutkovom základe, že

dňa 12. augusta 2011 v čase okolo 21.00 hod. v L. na L. na vonkajšej terase kaviarne F., nachádzajúcej sa pod obytným komplexom V., úmyselne usmrtil poškodeného Y. D., nar. XY v J., F., naposledy bytom Česká republika, L. a to tým spôsobom, že po vystúpení z vozidla taxi prikročil k jednému zo stolov na uvedenej terase, pri ktorom sedel poškodený a po opakovanom oslovení krstným menom poškodeného „Y.“, vystrelil doposiaľ nezistenou zbraňou na poškodeného, ktorému spôsobil tri strelné poranenia do oblasti hrudníka a jedno strelné poranenie do bočnej plochy brucha vpravo, pričom bezprostrednou príčinou smrti bol šok z krvácania a úrazu v dôsledku vonkajších a vnútorných krvácaní pri strelných poraneniach vnútrohrudných a vnútrobrušných orgánov po napadnutí krátkou strelnou zbraňou, na následky ktorých zranení dňa 12. augusta 2011 o 21.50 hod. zomrel.

Špecializovaný trestný súd mu za to uložil podľa § 145 ods. 1 Tr. zák., § 38 ods. 2, ods. 3, ods. 8 Tr. zák., s poukazom na § 36 písm. f/, písm. j/ Tr. zák., § 37 písm. f/ Tr. zák. trest odňatia slobody na 15 (pätnásť) rokov so zaradením pre jeho výkon podľa § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák. do ústavu na výkon

trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia.

Podľa § 65 ods. 1, ods. 4 Tr. zák. bol obžalovanému uložený aj trest vyhostenia z územia Slovenskej republiky na dobu 15 (pätnásť) rokov.

V zákonnej lehote určenej v ustanovení § 309 ods. 1 Tr. por. podal proti tomuto rozsudku odvolanie obžalovaný, a to prostredníctvom svojich obhajcov, a prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky.

Obžalovaný v odôvodnení svojho odvolania podaného prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Švarca predovšetkým uviedol, že nemá žiadne výhrady k otázke právneho posúdenia, keď súd prvého stupňa neuznal právne posúdenie skutku ako obzvlášť závažný zločin úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. Nesúhlasí však s rozhodnutím súdu o jeho úmyselnom zavinení pri usmrtení poškodeného Y. D..

Poškodeného nemal v úmysle usmrtiť a svojim konaním len obranne reagoval na jeho konanie, ktoré „malo prvky hroziaceho a reálne uskutočniteľného útoku so zbraňou, spôsobilou ho usmrtiť“. Podľa jeho názoru útočné konanie poškodeného vyplýva z výsledkov vykonaného dokazovania, ktorými bolo preukázané, že poškodený ho bezprostredne, ako prvý, ohrozoval nabitou strelbyschopnou zbraňou, v úmysle ho fyzicky zlikvidovať. Žiaden zo svedkov nepotvrdil, že krátko pred strelbou videl v jeho ruke zbraň pripravenú na útok.

V ďalšej rovine svojej argumentácie obžalovaný namietal nedostatočné vykonanie prvotných procesných úkonov a to „zaistenie a identifikácie vecných stôp a hnutelných vecí patriacich poškodenému“. Vyjadril názor, že rekonštrukcia činu vykonaná 2. júna 2015 v prípravnom konaní bola vykonaná iba statickým a nie dynamickým spôsobom. Preto výsledky rekonštrukcie považuje za nesprávne a spochybniteľné.

Výsledky dokazovania teda podľa jeho názoru bez pochybností nesvedčia o jeho úmyselnom konaní voči poškodenému, ale naopak svedčia o tom, že svojou reakciou sa snažil odvrátiť reálnu hrozbu zo strany poškodeného, ktorý mal kriminálne sklony, čím naplnil zákonné podmienky konania v nutnej obrane podľa § 25 ods. 1 Tr. zák.

V záverečnej časti odôvodnenia odvolania obžalovaný poukázal na „výnimočnosť danej situácie“, pretože sa jednalo o konflikt medzi F., kde sa pravidlá spoluzitia riešia podľa pravidiel obyčajového práva, podľa ktorých česť muža je centrálnou hodnotou.

S poukazom na uvedenú argumentáciu obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok Špecializovaného trestného súdu v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica podľa § 321 ods. 1 písm. b/, písm. c/ Tr. por. zrušil a podľa § 322 ods. 1 Tr. por., aby vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol, a v konečnom dôsledku, aby ho spod obžaloby oslobodil.

V písomnom podaní z 12. februára 2016 (doručenom najvyššiemu súdu 16. februára 2016) označenom ako „doplnenie odvolania“, obžalovaný opakovane namietal nesprávne vykonanie rekonštrukcie z 2. júna 2015 s tým, aby bol tento úkon vykonaný znovu, a to tak, „aby bolo možné skúmať a vyhodnocovať pohybové reakcie poškodeného, resp. vo všeobecnosti ľudského jedinca, krátko po zasiahnutí tela 3 výstrelmi z krátkej guľovej zbrane typu V.“. Zároveň prezentoval názor, že počas konania prejavoval voči nemu zaujatosť činný prokurátor JUDr. Vladimír Kuruc „čo vyplýva z obsahu jednotlivých úkonov“ a preto žiadal, aby bol z vykonávania úkonov trestného konania vylúčený.

V písomnom odôvodnení značne rozsiahleho odvolania podaného prostredníctvom obhajkyne JUDr. Dagmar Matuškovéj obžalovaný uviedol, že v priebehu trestného konania nepoprel, že poškodeného Y. D. usmrtil, avšak nekonal v takomto úmysle. Namietal, že vo veci neboli vypočuté osoby, ktoré by mohli uviesť viac skutočností k osobe poškodeného, najmä osoba, ktorá ako prvá poskytovala poškodenému pomoc a nebola venovaná dostatočná pozornosť zbrani a mobilnému telefónu, ktoré boli

nájdene vedľa poškodeného, bezprostredne po skutku.

Obžalovaný ďalej namietal, že vyšetrovací pokus vykonaný 2. júna 2015 nebol vykonaný v súlade s ustanovením § 157 ods. 1 Tr. por., pretože bol vykonaný „nedôsledne, povrchno a účelovo v jeho neprospech“ a nie tak, aby bol čo najpresnejšie zistený skutkový stav. Pri vyšetrovacom pokuse nebola nasimulovaná poloha poškodeného tak, aby bolo možné potvrdiť, alebo vylúčiť, či poškodený držal alebo nedržal v ruke strelnú zbraň, tak ako to tvrdí obžalovaný. Taktiež nebolo vykonané meranie znalca geodeta, z ktorého by bolo možné zistiť skutočnú polohu strelca a poškodeného v čase skutku. Dostatočná pozornosť nebola venovaná ani povahe poškodeného a jeho agresívnemu správaniu voči obžalovanému trvajúceho niekoľko týždňov pred skutkom, ako ani novej pohnútky na strane obžalovaného. Podľa názoru obhajoby teda nebola vyvrátená obrana obžalovaného o možnosti držania zbrane v ruke poškodeného v čase pred použitím zbrane zo strany obžalovaného.

Ďalšia odvolacia námietka obžalovaného smerovala k výsledkom znaleckého dokazovania vo vzťahu k posúdeniu jeho zdravotného stavu, keďže znalci psychiatri vykonali jeho vyšetrenie v priebehu prípravného konania, v čase, kedy neboli vypočutí všetci svedkovia a nevykonali žiadne kroky na možnosť k nahliadnutiu do jeho zdravotnej dokumentácie. V tejto súvislosti odvolateľ poukázal na niektoré časti výpovedí svedkov J. H. a V. B. Obžalovaný dôvodil, že zo strany poškodeného, keď vytasil proti nemu zbraň, došlo k priamo hroziacemu útoku na jeho osobu a on sám reagoval konaním v nutnej obrane, a nie v úmysle ho usmrtiť. Mal záujem na stretnutí s poškodeným Y. D. v snahe vyriešiť pretrvávajúci spor.

Súd mal pri rozhodovaní o treste prihliadnúť aj na poľahčujúce okolnosti podľa § 36 písm. i/ a písm. l/ Tr. zák., resp. vzhľadom na okolnosti prípadu a pomery obžalovaného, mal mu uložiť trest za použitia ustanovenia § 39 ods. 1 Tr. zák. o mimoriadnom znížení trestu a uložiť mu trest pod dolnou hranicou trestu ustanoveného Trestným zákonom.

S poukazom na uvedené obžalovaný navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok špecializovaného trestného súdu zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol. Primárne sa domáhal oslobodenia spod obžaloby s poukazom na ustanovenia § 25 ods. 1 Tr. zák. alebo alternatívne pri uznaní viny, aby mu bol uložený trest za použitia ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 písm. b/ Tr. zák.

Prokurátor Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky svojím odvolaním napadol výrok o vine, ako aj výrok o treste napadnutého rozsudku. V písomných dôvodoch odvolania prezentoval názor, že súd prvého stupňa nezistil správne a úplne skutkový stav veci, pretože nevykonal všetky dôkazy, ktoré navrhol vykonať, na základe čoho nesprávne právne kvalifikoval konanie obžalovaného a následne uložil trest odňatia slobody v nesprávnej výmere. Súd prvého stupňa najmä pochybil, keď odmietol prehrať záznamy z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, pretože ustanovenie § 115 ods. 7 Tr. por. podľa jeho názoru pripúšťa vykonanie tohto dôkazu.

S poukazom na obsah telefonického rozhovoru obžalovaného so svedkom E. L. a na analýzu záznamu z kamerového systému v objekte V., ktorá je zadokumentovaná v trestnom spise vo forme úradného záznamu, je zrejmé, že obžalovaný E. Y. konal s vopred uváženou pohnútkou, ktorá je znakom skutkovej podstaty obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák.

Prokurátor v odvolaní ďalej uviedol, že o vopred uváženej pohnútky obžalovaného usmrtiť poškodeného svedčia viaceré skutočnosti, najmä že obžalovaný chcel od svedka L. vedieť, či sa poškodený nachádzal v L. a za to mu sľúbil vozidlo H. Naznačoval mu pritom, že poškodený „skončil u neho žiť“, že obžalovaný v tom čase mal pri sebe zbraň, aktívne hľadal poškodeného v kaviarňach v L., mal na sebe oblečenie, ktoré sťažovalo identifikáciu, že vzhľadom na krátky časový úsek od jeho vystúpenia z taxíka po prvý výstrel, nemohol mať zbraň v taške a reagovať jej vytiahnutím až na vytiahnutie zbrane poškodeným, ako aj, že žiadna okolnosť nebránila obžalovanému dohodnúť si stretnutie s poškodeným telefonicky.

Na základe uvedených dôvodov prokurátor navrhol, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky zrušil napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/, písm. e/ Tr. por. v celom rozsahu a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Podľa § 314 Tr. por. bol rovnopis odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky doručený obžalovanému a jeho obhajcom s upozornením, že sa môžu k odvolaniu vyjadriť.

Písomným podaním zo 7. januára 2016 (doručeným najvyššiemu súdu 11. januára 2016), podaným prostredníctvom obhajcu JUDr. Jozefa Švarca, obžalovaný k odvolaniu prokurátora uviedol, že jeho námietky vo vzťahu k právnomu názoru prvostupňového súdu k odmietnutiu dôkazne vykonať záznamy z telekomunikačnej prevádzky považuje za nedôvodné, pretože išlo o dôkaz získaný v súvislosti s inou trestnou vecou, s posudzovanou vecou nijako nesúvisiacou. Hodnotiace závery prokurátora k obsahu rozhovoru s E. L. považuje za nenáležité, pretože je nelogické, aby prisľúbil vozidlo v hodnote cca 50 000 Eur za informáciu kde sa nachádza určitá osoba. Zo slovných spojení použitých v rozhovore nie je možné vyvodit' skutočnosti tak, ako ich interpretoval prokurátor. Nie je pravdou, že by poškodeného aktívne hľadal, náhodne ho videl v inej kaviarni, ako tej, kde sa obvykle zdržiaval. Nie je pravdivé ani tvrdenie, že mal v inkriminovanom čase na sebe kapucňu, takáto skutočnosť nebola dokazovaním preukázaná. Z výsledkov dokazovania je zrejmé, že nešlo o prekvapivé stretnutie s poškodeným, ale naopak, že tento bol na jeho príchod pripravený (pred príchodom si presadol, aby mal výhľad pred seba).

Súhrn skutočností uvádzaných prokurátorom v jeho odvolaní nebol preukázaný a nenasvedčuje na záver o potrebe právne kvalifikovať jeho konanie podľa obžalobného návrhu, preto obžalovaný navrhol jeho odvolanie podľa § 319 Tr. por. ako nedôvodné zamietnuť.

Zástupca prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu v celom rozsahu poukázal na písomne podané odvolanie. Uviedol, že právnu kvalifikáciu konania obžalovaného tak, ako ju ustálil Špecializovaný trestný súd v Pezinku, pracovisko Banská Bystrica nepovažuje za správnu, pretože konanie obžalovaného naplnilo všetky znaky obzvlášť závažného zločinu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. Navrhol preto, aby Najvyšší súd Slovenskej republiky napadnutý rozsudok podľa § 321 ods. 1 písm. a/, písm. b/, písm. c/, písm. d/ a písm. e/ Tr. por. zrušil a vec vrátil súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol.

Obhajcovia obžalovaného na verejnom zasadnutí odvolacieho súdu zotrvali na písomne podaných odvolaniach so zdôraznením argumentácie, že obžalovaný nemal v úmysle poškodeného Y. D. usmrtiť, ale svojim konaním sa snažil odvrátiť priamo hroziaci alebo trvajúci útok na jeho osobu. Preto primárne s poukazom na ustanovenie § 25 ods. 1 Tr. zák. navrhli obžalovaného spod obžaloby oslobodiť, alebo alternatívne vrátiť vec súdu prvého stupňa, aby ju v potrebnom rozsahu znovu prejednal a rozhodol po doplnení dokazovania v naznačených smeroch uvedených v písomných odvolaniach, vrátane ich doplnení. V prípade iného názoru odvolacieho súdu obhajcovia navrhli uložiť mu miernejší trest odňatia slobody za použitia zmierňovacieho ustanovenia § 39 ods. 1, ods. 3 Tr. zák. pod spodnou hranicou trestnej sadzby.

Najvyšší súd Slovenskej republiky na podklade podaného odvolania prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky a obžalovaného E. Y. podľa § 317 ods. 1 Tr. por. preskúmal zákonnosť a odôvodnenosť napadnutých výrokov rozsudku špecializovaného trestného súdu, proti ktorým odvolatelia podali odvolanie, ako aj správnosť postupu konania, ktoré im predchádzalo a zistil, že špecializovaný trestný súd rozhodol správne a v súlade so zákonom.

V rámci zisťovania a ustálenia skutkového stavu veci, súd prvého stupňa vykonal na hlavnom pojednávaní všetky potrebné a dostupné dôkazy, tieto následne jednotlivo aj vzájomne vyhodnotil v

intenciách ustanovenia § 2 ods. 12 Tr. por. a dospel tak ku správnym a úplným skutkovým zisteniam a záverom, ktoré aj podľa názoru najvyššieho súdu plne zodpovedajú výsledkom vykonaného dokazovania. V odôvodnení napadnutého rozsudku potom prvostupňový súd vyložil, ktoré skutočnosti vzal za dokázané, a o ktoré dôkazy svoje skutkové zistenia oprel a akými právnymi úvahami sa spravoval pri hodnotení vykonaných dôkazov. Z odôvodnenia rozsudku je tiež zrejmé, ako sa súd vyrovnal s obhajobou obžalovaného, a akými právnymi úvahami sa spravoval, keď posudzoval dokázané skutočnosti podľa príslušných ustanovení zákona v otázke viny a trestu.

Najvyšší súd Slovenskej republiky si preto v celom rozsahu osvojil skutkové závery prvostupňového súdu a v podrobnostiach odkazuje na odôvodnenie napadnutého rozsudku. Aj podľa názoru odvolacieho súdu, predmetný skutok sa stal tak, ako to správne zistil a ustálil na základe vykonaného dokazovania špecializovaný trestný súd.

Svoje rozhodnutie o vine založil nie len na čiastočne priznávajúcej výpovedi obžalovaného, ale najmä tiež na výpovediach svedkov, na výsledkoch znaleckého skúmania a na základe obsahu relevantných listinných dôkazov, ktoré aj podľa názoru odvolacieho súdu, nepochybne preukazujú vinu obžalovaného E. Y..

Obžalovaný nepoprel, že po dlhšie trvajúcich nezhodách s poškodeným Y. D., v inkriminovanom čase prišiel na miesto činu a opakovane na tohto z pištole vystrelil. Jeho obhajoba bola založená v podstate na tvrdení, že nemal v úmysle poškodeného usmrtiť, ale konal v nutnej obrane, po tom keď zbadal v jeho ruke zbraň. Y. D. sa bál, pretože v predchádzajúcom období sa mu vyhrážal a poznal ho ako agresívneho človeka.

Táto obhajoba obžalovaného nemá vo výsledkoch dokazovania náležitú oporu, ale naopak bola vyvrátená najmä na základe výpovedí svedkov - taxikára H. Y., ktorý ho priviezol na miesto činu, svedka E. L., svedkov J. H. a V. B., ktorí sa v čase činu nachádzali v kaviarni F. spoločne s poškodeným, závermi znaleckých posudkov súdnych lekárov doc. JUDr. MUDr. Petra Kováča, PhD. a doc. MUDr. Jozefa Šidla, CSc., ktorí vykonali pitvu poškodeného a zúčastnili sa vyšetrovacieho pokusu, pri ktorom boli demonštrované situácie podľa viacerých verzii, závermi znalcov z odboru balistiky a čiastočne aj skúmaním obrazových záznamov z miesta činu. Na základe produkovaných dôkazov nie je možné vyvodiť záver, že obžalovaný svojim konaním odvracal priamo hroziaci alebo trvajúci útok poškodeného Y. D..

Aj podľa názoru najvyššieho súdu obhajobné tvrdenia obžalovaného, že on neútočil, ale sám sa ocitol v pozícii napadnutého, a preto sa musel brániť, bola jednoznačne a bez akýchkoľvek pochybností vyvrátená, pretože výsledky dokazovania svedčia o tom, že to bol práve obžalovaný, ktorý krátko po príchode na miesto zaútočil na poškodeného, ktorý vzápätí uchopil svoju zbraň a snažil sa ju vytiahnuť, čo však už nestihol. Takémuto záveru jednoznačne nasvedčujú výpovede prítomných svedkov a aj nálezy zistené pri ohliadke miesta činu. Výsledky dokazovania v tomto smere naznačujú, že poškodený v čase príchodu obžalovaného sedel a v momente, keď ho pohľadom zaregistroval, v polohe sediacej alebo mierne sa dvíhajúcej, snažil sa vytiahnuť svoju zbraň. Z dokazovania vyplýva, že obžalovaný v tejto fáze skutkového deja už musel držať svoju zbraň v ruke, keďže vzápätí na poškodeného opakovane vystrelil. Jeho konanie teda nie je možné hodnotiť ako konanie obranné, pretože konanie poškodeného v momente strelby nie je možné posúdiť ako bezprostredne, resp. priamo hroziaci alebo trvajúci útok. V danej súvislosti je potrebné zdôrazniť, že skutkový dej trval veľmi krátky časový úsek, merateľný rádovo v sekundách, a z tohto pohľadu je len ťažko predstaviteľné tvrdenie obžalovaného, že svoju zbraň stihol vyňať zo svojej tašky, namieriť a vystreliť z nej až vtedy, keď zbadal poškodeného ako drží v ruke zbraň a mieri s ňou na obžalovaného, ktorého by tým priamo ohrozoval na živote. V tomto smere sú hodnotiace úvahy prvostupňového súdu správne a logické, zodpovedajúce všetkým výsledkom vo veci vykonaného dokazovania a najvyšší súd ako súd odvolací sa s nimi plne stotožnil.

Špecializovaný trestný súd nepochybil ani pri právnom posúdení konania E. Y., keď ho uznal za vinného zo spáchania obzvlášť závažného zločinu vraždy podľa § 145 ods. 1 Tr. zák. V tomto smere najvyšší

súd neakceptoval právnu argumentáciu uvedenú v odôvodnení odvolania prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry, založenú v podstate na tvrdení, že výsledkami dokazovania v prípravnom konaní bolo preukázané, že obžalovaný naplnil znaky trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 ods. 1 Tr. zák. V štádiu súdneho konania potom špecializovaný trestný súd podľa názoru prokurátora pochybil, keď odmietol vykonať navrhované dôkazy - záznamy z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, na základe čoho potom nesprávne právne kvalifikoval konanie obžalovaného a následne mu uložil trest odňatia slobody v nesprávnej výmere.

Najvyšší súd v súlade so zisteniami prvostupňového súdu dospel k záveru, že konanie obžalovaného nenapĺňa znaky trestného činu úkladnej vraždy podľa § 144 Tr. zák., ktorý predpokladá po objektívnej stránke usmrtenie človeka s vopred uváženou pohnútkou, na rozdiel od vraždy „prostej“ podľa § 145 Tr. zák., u ktorej tento znak absentuje.

Špecializovaný trestný súd v odôvodnení svojho rozsudku na podklade nazhromaždených dôkazov podrobne a presvedčivo rozviedol, že v prípade úkladnej vraždy (na rozdiel od vraždy „prostej“) musí byť bezpodmienečne splnená podmienka jej spáchania s vopred uváženou pohnútkou. Znamená to, že sa bude jednať o také prípady, ktoré si vyžadujú určitú prípravu, predchádzajúci plán s racionálnym uvážením pre a proti, zvolenie vhodných prostriedkov na realizáciu a vhodné časové obdobie.

Ako každý iný znak skutkovej podstaty trestného činu, tak i znak vopred uváženej pohnútky, ktorá sa vzťahuje k psychickej fáze vôľového konania obžalovaného, predovšetkým k jeho rozhodovacej fáze, je potrebné dokazovať a bezpečne aj preukázať. V predmetnom prípade tomu tak nie je, a vo vzťahu k tomuto znaku skutkovej podstaty, ktorý ako jediný odlišuje úkladnú vraždu od vraždy podľa § 145 Tr. zák., je možno konštatovať, že obžaloba sa nachádza v stave dôkaznej núdze.

Argumenty uvádzané prokurátorom na podporu jeho stanoviska v odvolaní, t.j., že obžalovaný žiadal od E. L. správu o tom, či sa poškodený nachádza v L., že mal zavraždiť poškodeného výstrelmi vo veľmi krátkom čase - asi 3 sekundy po vystúpení z taxíka a že v deň skutku si priniesol zbraň a bol istým spôsobom oblečený (šiltovka, mikina s kapucňou), alebo že poškodeného aktívne hľadal, aj podľa názoru odvolacieho súdu nie sú dostatočnými na vyvodenie jednoznačného a nepochybného záveru o existencii jeho vopred uváženej pohnútky, ale predstavujú skôr len určité indicie, na základe ktorých by bolo možné konštruovať tento kvalifikačný znak úkladnej vraždy. Rozhodnutie usmrtiť poškodeného na základe určitej intelektuálnej činnosti obžalovaného, a teda tvorby jeho vôle platí totiž aj u vraždy „prostej“. Vopred uvážená pohnútka znamená, že musí existovať po dlhší časový úsek pred realizáciou, plánovanie a ďalšia príprava realizácie plánu. O úkladnú vraždu pôjde spravidla napr. vtedy, ak ide o vraždu na objednávku, keď bola sľúbená odmena za vykonanie činu, alebo keď ide o dôkladne premyslený prípad vraždy, pri ktorej má páchatel' úmysel získať majetkový prospech, napr. vo forme dedičstva po zavraždenom alebo vyplatenia poistnej sumy. Na rozdiel od vraždy „prostej“ pri úkladnej vražde ide teda spravidla o prípady zložitejšie na prípravu v čase, priestore i prostriedkoch.

O konaní obžalovaného E. Y., jeho rozhodovaní a rozhodnutí usmrtiť poškodeného s vopred uváženou pohnútkou, evidentne a celkom presvedčivo nesvedčia dôkazy obsiahnuté v spise (výpoveď obžalovaného, ani svedkov a v tomto smere ani vecné dôkazy na taký záver nemôžu postačovať). Z uvedených dôvodov preto právna kvalifikácia skutku v obžalobe nezodpovedá vykonaným dôkazom nazhromaždených v prípravnom, resp. súdnom konaní.

Pokiaľ sa týka odvolacej námietky prokurátora úradu špeciálnej prokuratúry vo vzťahu k nevykonaniu dokazovania prehratím záznamov z odpočúvania telekomunikačnej prevádzky, aj v tomto smere najvyšší súd považuje procesný postup prvostupňového súdu za správny a zákonný. Dôkazné informácie zabezpečené postupmi podľa piatej hlavy prvej časti Trestného poriadku sa môžu zásadne použiť len v trestnej veci, v ktorej bol príslušný postup vykonaný na základe príkazu predsedu senátu alebo sudcu pre prípravné konanie. Výnimkou tejto zásady je súčasné vedenie trestného konania v inej trestnej veci. „Súčasne“ znamená, že musí byť vedené trestné konanie v danej (inej) trestnej veci už v čase vykonania záznamu telekomunikačnej prevádzky vo veci, v ktorej bol vydaný príkaz na odpočúvanie.

V danom prípade išlo o dôkaz, ktorý bol realizovaný v inej trestnej veci, a takto získaný dôkaz nemohol byť dôkazom v posudzovanej trestnej veci obžalovaného E. Y., pretože v čase získania dôkazu sa v tejto veci súčasne trestné konanie nevedlo.

Podľa názoru najvyššieho súdu napriek uvedenému nie je možné v tomto smere celkom konzekventne hovoriť o dôkaznej núdzi, nakoľko sám obžalovaný a aj svedok E. L. sa vo svojich výpovediach k obsahu rozhovorov podrobne vyjadrili a svojimi výpoveďami oboznámili obsah týchto rozhovorov, pričom ich výpovede v tomto smere neboli odlišné ani rozporné ale naopak, vo všetkých podstatných častiach boli obsahovo totožné a súd tieto ich výpovede aj náležite vyhodnotil.

Za správny a zákonný považuje najvyšší súd aj výrok o uloženom treste odňatia slobody. Špecializovaný trestný súd pri rozhodovaní o výmere trestu postupoval v súlade so zákonom, keď prihliadol jednak na vysokú závažnosť spáchaného trestného činu a na druhej strane aj na všetky ďalšie okolnosti a zistenia z hľadiska trestu rozhodné, a nepochybil teda, keď uložil obžalovanému trest odňatia slobody na spodnej hranici príslušnej trestnej sadzby.

Takto uložený trest vo výmere pätnásť rokov aj podľa názoru odvolacieho súdu je primeraný ku všetkým okolnostiam prípadu, k závažnosti trestného činu, k osobe páchatel'a, k možnostiam jeho prevýchovy a nápravy, a taktiež aj ku všetkým relevantným aspektom z hľadiska naplnenia požiadaviek individuálnej a generálnej prevencie.

Najvyšší súd nezistil zákonné dôvody na mimoriadne zníženie trestu pod spodnú hranicu trestnej sadzby podľa § 39 ods. 1 Tr. zák. Podľa tohto zákonného ustanovenia, ak súd vzhľadom na okolnosti prípadu alebo vzhľadom na pomery páchatel'a má za to, že by použitie trestnej sadzby ustanovenej týmto zákonom bolo pre páchatel'a neprímerane prísne a na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania, možno páchatel'ovi uložiť trest aj pod dolnú hranicu trestu ustanoveného týmto zákonom. V danom prípade nie sú splnené zákonné požiadavky tohto ustanovenia - okolnosti prípadu a ani pomery páchatel'a. Okolnosti prípadu alebo pomery páchatel'a môžu odôvodniť aplikáciu § 39 ods. 1 Tr. zák. len za predpokladu, že by použitie nezniženej trestnej sadzby trestu odňatia slobody bolo pre páchatel'a neprímerane prísne, a že na zabezpečenie ochrany spoločnosti postačuje aj trest kratšieho trvania. Všetky tri podmienky sú stanovené kumulatívne a musia byť splnené súčasne. V prípade obžalovaného E. Y. tomu tak nie je, pretože trest odňatia slobody uložený na spodnej hranici trestnej sadzby s prihliadnutím na všetky okolnosti prípadu i osobu obžalovaného, nepovažuje odvolací súd za trest neprímerane prísny. Naopak, podľa názoru odvolacieho súdu, len takto uloženým trestom možno dosiahnuť splnenie jeho účelu v zmysle § 34 ods. 1 Tr. zák. a dôsledne zabezpečiť ochranu spoločnosti.

Konanie obžalovaného nie je možné hodnotiť ani ako prekročenie medzí nutnej obrany, keďže konanie poškodeného vzhľadom na už hore uvedené nie je možné posudzovať ako útočné konanie, ale maximálne len ako počiatočnú fázu konania smerujúceho k vlastnej obrane.

Preto najvyšší súd nemal žiadny zákonný dôvod na zmenu výroku o uloženom treste odňatia slobody a za správne a zákonné považuje aj zaradenie obžalovaného pre výkon trestu do ústavu na výkon trestu odňatia slobody s maximálnym stupňom stráženia podľa ustanovenia § 48 ods. 3 písm. b/ Tr. zák., pretože mu bol uložený trest pre obzvlášť závažný zločin.

Správne, v súlade s ustanovením § 65 ods. 1 Tr. zák., bol obžalovanému uložený aj trest vyhostenia z dôvodu, že to vyžaduje bezpečnosť osôb.

Vzhľadom na všetky uvedené okolnosti najvyšší súd podľa § 319 Tr. por. odvolanie obžalovaného E. Y., ako aj odvolanie prokurátora Úradu špeciálnej prokuratúry Generálnej prokuratúry Slovenskej republiky zamietol.

Poučenie:

Proti tomuto uzneseniu sťažnosť nie je prípustná.